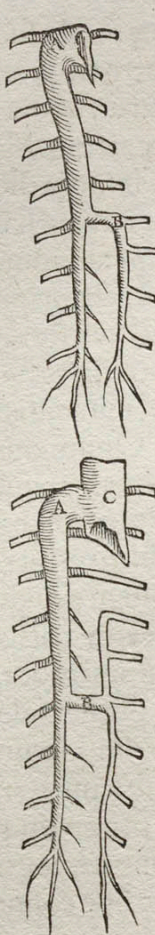

*De his figuris geminis uenae pari carentis ferries expressimus, quae ab illa uari-
ant, quatinus uenae cauae delineatio indicat.
uit. Notat autem hic A uenae sine pari truncum.
B ipsius ramum, qui in sinistra du-
ctus, in plures digeritur propa-
gines. C ue-
ro in infe-
riori figu-
ra, insinuat
cauae uenae
caudicis por-
tionem.*

da, faciendum duxi studiosus, quanto pertinacius ipsos monstruosa illa admirari, experientia non semel didici: quum interim ipsis dolendum magis esset, tale ad integram sectionem corpus obtigisse, quod ab hominum canone plurimum uariar, nisi forte etiam crebro absolutorum & non monstruorum hominum sectionibus astutissent, Galeni precepta ad finem libri primi de Administrandis sectionibus nobis datum nunquam negligentes. Porro iam sermone adijciendum est, mihi haecenus in homine nihil esse praetermissum: uti sane arbitrabitur, qui Galeni placita sedulo euoluens, primum a me quintam pulmonis fibrarum seu lobum requirit, quo caua in interuallo inter septum & cordis inuolucrum ex Galeni sententia suffulciretur. Quippe quum hunc lobum Galenus in simijs reperisset, immerito oscitantia alios dissectionis proceres arguit, quasi illum ignorasset: uti sane & Galenum is lateret, si hominum cadauera potius quam simiarum secare aggressus fuisset. Quum enim in homine nullum sit interuallum ductus uenae cauae a septo in cordis inuolucrum, sed uti superius docui, haec duo simul connata una femelque perforantur, nullus sane pulmonis lobus hic consistere potest, qui in illo interuallo uenam sustineret, nisi forte hunc (quod summe est absolum) in cordis inuolucrum reponi quis sectionum imperitus arbitraretur. In caudatis uero simijs, et magis adhuc in canibus, amplum occurrit interuallum, inter septum transversum & inuolucrum cordis mucronem, ac hic inter membranas thoracis intersepientes inane uacuum ue est spacium, per quod caua prorepit, sibi substratum habens pulmonis lobum, quo mirabili Naturae opificio is cauae caudex tanquam manu apprehenditur et suffulcitur. Proinde quando Galeni descriptionem canibus, nostram autem hominibus conferes, utramque ueram esse fatebere. Verum Galeni sententia nusquam non a caua priusquam cor pertingat, uenas in membranas thoracem intercipientes, deduci ac distribuui docens, ueritati parci, quum haec membranae uenas assumant, partim ab illis ramis quos a iugulo ad has ferri audies, partim a uena sine pari. Caua autem quum ad cor fertur, intersepientes thoracis cauitatem membranas ne contingit quidem, tantum abest ut ramulos ipsis ita tenues ut in illas digerere debeant, offerat. Praeterea alius Galenum in libro de Venarum sectione, probasse secutus mirabitur, qui priusquam caua supra cor progressum attingerem, a caua statim atque in cor pertingat uenam arterialem in pulmones porrigi non ascripserim, quum interim illud Galeni sit dogma. Quod quam ueritati consentiat, ipsa uasorum continuas arguit: quippe quum nihil ab alio pronasci uere dicamus, nisi id ei sit contiguum, aut saltem attiguum, arterialem uenam a caua principium ducere ne utique quis asseret, praeterquam enim quod arterialis uena sextuplo crassiori constat corpore quam caua, illa hanc non contingit, sed non mediocriter cordis substantiae portio inter cauae orificij elatiorem sedem & dextram orificij arterialis uenae, intercedit. Dein arterialis uenae orificium

orificium non minus in cordis dextrum sinum quam orificium cauae orbiculatum liberumque pertingit, nihilque minus apparet quam soboles aliqua a caua ad arterialem producta. Vnde etiam haec, quia propria obtinet circumscriptionem, non minus priuatim quam caua uenit pertractanda. Huc accedit Galeni de uenae pari carentis principio, sibi non constans sententia. Primum enim in commentario decimo secundi libri in Hippocratem de Victus ratione morborum acutorum, sibi ipsi ter pugnat. nam in initio sermonis de uenae cauae per thoracem distributione uniuersim inquit, uenam octo inferiores costas enutrientem a caua pronasci antea quam ad cor pertingat, mox subiicit, in quibusdam animalibus supra cor hanc a caua deprimi: in homine autem ex ea cauae sede eandem emergere docet, qua haec dextram cordis aurem contingit. Rursus sui oblitus aliquanto inferius subnectit, hominis infernas costas a uena enutriti, quae sub corde a caua exorditur. Huic sententiae propemodum conformis est, quae in sexto libro de Hippocratis & Platonis dogmatibus legitur, quum scribit, cordis inuolucrum simul cum omnibus membranarum, quae tum thoracis cauitatem intersepunt, tum quae pulmonem ambiunt, alimentum ex caua priusquam ad cor deferatur sumere. Quando enim inquit, aliud nihil ipsum intelligere arbitror, quam membranarum costas succingentem, quae maxima ex parte uena sine pari enutritur. Non enim intelligit opinor membranam pulmonum substantiae proximè obnatam, quum haec ne furculum quidem a caua mutetur. In libro autem de Venarum sectione, uenam sine pari a dextra auris sede ad sinistras thoracis partes proficisci, atque ad quintam thoracis uertebrae perferri in quibusdam animalibus attestatur. In simijs autem, paulo supra aurem in dextris partibus hanc poni docet, pluramque hic quam in libro de Victus ratione, costarum interualla praesenti uena enutriti facit. Eandem sententiam in septimo de Administrandis sectionibus complectitur, nisi quod hic ipsam a uena quae iuxta dextrum cordis sinum consistit, pronasci simpliciter tradit: quum illic ad sinistras thoracis partes illam proficisci, male adiecerit. Quinetiam alio septimi eius libri loco haec sine pari uenam ex dextro cordis sinu non secus ac coronalem pronasci docet: quamuis id in simijs haud euenit. At non est quod prolixius alia huius ordinis loca ex libro de Fetus formatione & aliunde in medium adferam, quum ex modo propositis, Galeni de uenae pari carentis ortu progressu que sententia utrunque conficit. quae quam ueritati consentiat, ex nostra enarratione ueram eius uenae seriem prosequente, petere licet. In homine enim non minus quam in simijs, & canibus, & suis, & bobus, & quotquot uidi quadrupedibus a caua procedit, postquam haec cordis inuolucrum superauit, ac eo usque pertingit, ubi nullus amplius pulmonum apparet connexus, qui uasorum interuentu perficitur. Et si quis sectioni fidem de rogan, rationem huius uenae exortus petierit, illam sane adinueniet ex nostro sermone, qui Naturae artificium in illius uenae propagatione superius enarrauit. Haudquaquam enim haec pari carentis uena a cauae caudice sub corde enasci potuit, tum quod nimium periculosè suspensa fuisset, propter ingens interuallum ab ea uenae cauae sede ad uertebrae usque conspicuum: tum etiam, quod si illinc uena pari carentis exoriretur, tota dorsalis pars sub corde & ea sede quae eius uenae principium nunc exporrigitur consistens, uenis indiga relinqueretur: aut Natura denuo aliam uenam illinc, unde nunc illa enasciatur, producere debuisset, illis uertebrae alimentum subministraturam. E regione autem dextrae auriculae pronasci nullo prorsus modo quiuit, quod uasa pulmonem adeuntia, uenalis scilicet arteria, & arterialis uena, & aspera quoque arteria, illam ad dorsum ferri prohibuissent, nisi ipsa aliquosque prius aut deorsum aut sursum prorepens, aptam descensus sui sedem callide inuenisset. Praeterea si e regione dextrae cordis auriculae uena pariter expers diffunderetur, ipsa etiam cordis inuolucrum peculiari foramine secus atque nunc permearet, unde etiam uel hinc affatim docet, quam procul a corde principium ducat. Neque est quod ad huius sententiae robur, hominis dorsum quod id cor spectat obliquitate adferam: quae quum multo maior in homine, quam quadrupedibus aut auibibus sit, facile liceret conficere, sine pari uenam homini etiam altius, quam illis animalibus a caua oportere enasci, quod his & succinctior ductus e regione dextrae auris ad dorsum quam illi uisitur: uti profecto intersecandum non solum iucundum est expendere, sed etiam promptum. Quamobrem uero Galenus ita uariè & de hominis uena pari carente, ipsique nunquam uisa, magis perpetuè adhuc quam de simiarum uena senserit, in ea Epistola utcumque perstrinxit, qua dextri cubiti axillare in laterali morbo (si modò quid intersit cuius lateris uenam diuidas) secadam docui. Galenus enim aliquam ratione alicunde comminisci studuit, qua Hippocratis sententiam probabiliorē redderet, qua is sanguinem non mittendum docet, quum dolor inferiora ac sub septum petit. Quasi uero Hippocrates arbitratus fuisset, a uena sine coniuge per phlebotomiam nihil educi posse, aut eam remotius ab axillari distare, quam ut haec aut alia quaeuis, illius gratia aperiri posset. quum interim

Galeni de uenae sine pari ortu sententia.

Vnde uenam pari carentem enasci oportere.